ଆମ ଗାଆଁ କାଶୀପୁର – ୨

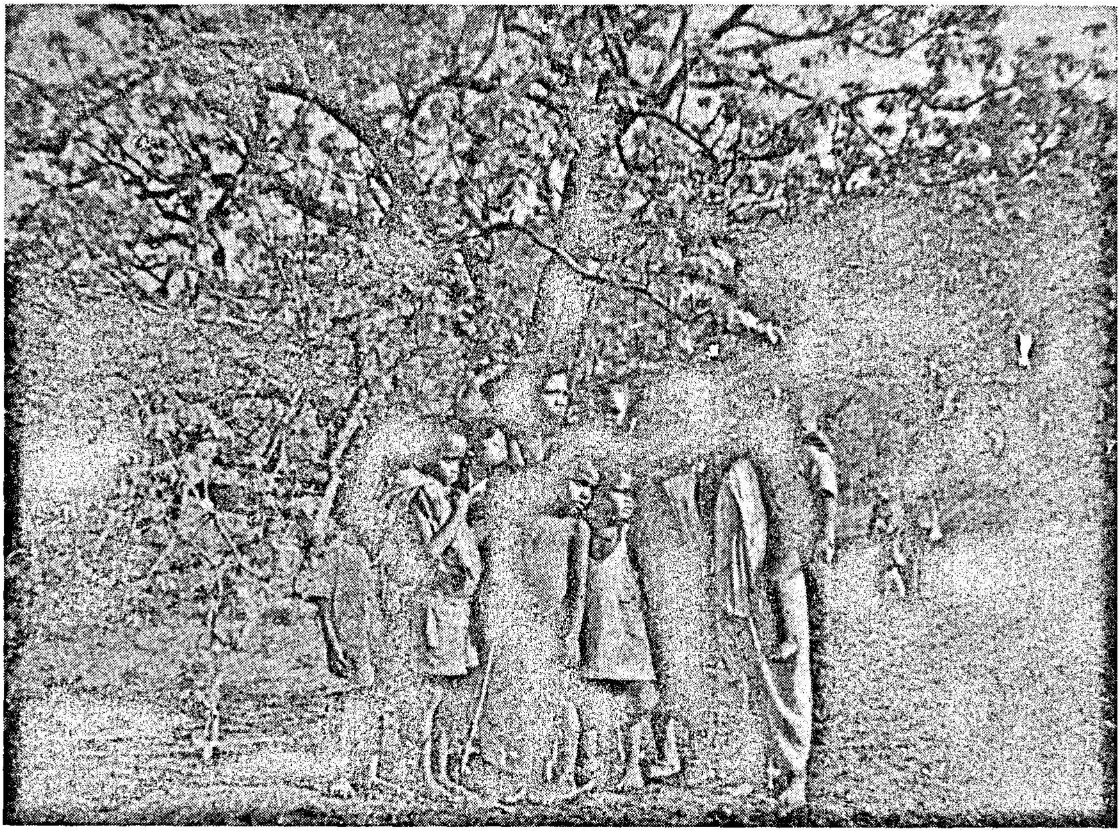

ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ଦାସ

ଅଗ୍ରଗାମୀ, କାଶୀପୁର, କୋରାପୁଟ

ଆମ ଗାଆଁ କାଶୀପୁର

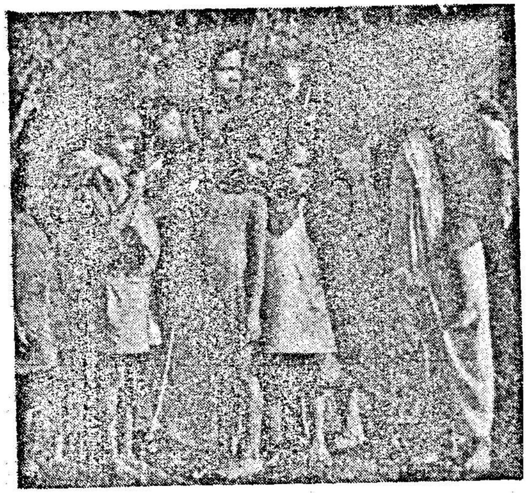

ଚତ୍ତରଞ୍ଜନ ଦାସ

ପ୍ରକାଶକ :
ଅଗ୍ରଗାମୀ, କାଶୀପୁର, କୋରାପୁଟ

ପ୍ରକାଶକଙ୍କ ମନ୍ତବ୍ୟ

'ଆମ ଗାଁ କାଶୀପୁର' ବହିଟି 'ଅଗ୍ରଗାମୀ'ର ସନ୍ଧାନ ଓ ସମୀକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଥମ ଅବଦାନ । ଏ ବହିଟିର ବର୍ଣ୍ଣନା ଓ ବିଶ୍ଳେଷଣ କେବଳ କାଶୀପୁର ପାଇଁ ପ୍ରଯୋଜ୍ୟ ନୁହେଁ । ଭାରତର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗାଁ ବିଶେଷ କରି ଆଦିବାସୀ ଅଧ୍ୟୁଷିତ ଗାଁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଯୋଜ୍ୟ । ଏ ବହିର ଲେଖକ ଶ୍ରୀ ଚିତ୍ତ ଭାଇ ଅତି ସରଳ ଭାଷାରେ ଗାଁର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ବ୍ୟତିକ୍ରମକୁ ଚିତ୍ରଣ କରିଛନ୍ତି । ଏ ବହିଟି ନବସ୍ୱାକ୍ଷରଙ୍କ ସଚେତନତା ଓ ସମ୍ବେଦନଶୀଳତା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଆଶା, ଏହା ସର୍ବତ୍ର ଆଦୃତ ଓ ପ୍ରିୟ ହୋଇପାରିବ । ଏଥିରେ ଚିତ୍ତଭାଇଙ୍କ ଉଦ୍ୟମ ପାଇଁ ଅଗ୍ରଗାମୀ ତଥା ଏହାର ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟବୃନ୍ଦ ଧନ୍ୟବାଦ ଜ୍ଞାପନ କରୁଛନ୍ତି ।

ସମାଜର ପରିବର୍ତ୍ତନ କଥା ଆମେ ସମସ୍ତେ କହୁଛେ । ଏହା ଏକ ଗଭୀର ପ୍ରଶ୍ନ ବୋଲି ମଧ୍ୟ ବିଚାର କରୁଛେ । ସମାଜ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପଦ୍ଧତି ପର୍ବତାରୋହଣ ପଦ୍ଧତି ସହ ତୁଳନୀୟ । ଏଥିପାଇଁ ଭଲପାଇବା, ସଂଯମ ଓ ସହନଶୀଳତାର ଅପରିମିତ ଶକ୍ତି ଆବଶ୍ୟକ । ଯାହା ପାଖରେ ଏହାର ଅଭାବ ରହିଛି ସେ କେବେହେଲେ ସମାଜ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ନୁହେଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟ ଆସିଛି ଆମେ ସମସ୍ତେ ନିଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଖାଲି ସମାଜ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ନୁହେଁ, ଏକ ବିକଳ୍ପ ସଂସ୍କୃତି, ଇତିହାସ ଓ ଜିଜ୍ଞାସାର ନବନିର୍ମାଣ ପାଇଁ । ଆମ ଚାଲିବା ପଥରେ 'ଆମ ଗାଁ କାଶୀପୁର' ବହିଟି ସହାୟକ ହେବ ବୋଲି ଆମର ଆନ୍ତରିକ ଆଶା ।

ତା ୧୧-୭-୮୮
କାଶୀପୁର

'ଅଗ୍ରଗାମୀ'

(୧)

ଏହି ବଡ଼ ପୃଥିବୀରେ କେତେ ଆଉ କେତେ ଗାଆଁ ରହିଥିବ । କେତେ ଗାଆଁ ଭିତରେ କାଶୀପୁର ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ଗାଆଁ, ଗୋଟିଏ ଅଞ୍ଚଳ । ଏହିଟି ଆମର ଗାଆଁ ଆମ ଅଞ୍ଚଳ । କାଶୀପୁର ହେଉଛି ଆମ ପୃଥିବୀ ।

ଏଠି ଯୁଆଡ଼େ ଚାହିଁବ ଖାଲି ଟାଙ୍ଗର୍ ଭୂଇଁ । ଭୂଇଁ ସେ ପାଖକୁ ପର୍ବତ । ସାନ ଚେପେଟା ହୋଇ ଭୂଇଁ ଉପରେ ସତେ ଅବା ଲମ୍ବ ହୋଇ ଶୋଇ ରହି-ଥିବା ପର୍ବତ, ପୁଣି ଗୋଜିଆ ହୋଇ ଆକାଶର ଗର୍ଭ ଭିତରକୁ ପଶିକରି ଠିଆ ହୋଇ ଥିବା ପର୍ବତ । ଦୂର ପର୍ବତ ନିକଟର ଡ଼ଙ୍ଗର । ଆମ ବୁଆ ଅକାମାନେ କହନ୍ତି, ପୂର୍ବ କାଳରେ ଏହି ପର୍ବତ ସବୁ ଘଞ୍ଚ ଅରଣ୍ୟରେ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇ ରହିଥିଲେ କେତେ କେତେ ଜାତିର ଗଛ, କେତେ ଉପକାରୀ ଗଛ, ବୁଦା ଗଛ ଆଉ କଣ୍ଟା ଗଛ ଯେତିକି, ଲଟା ମଧ୍ଯ ସେତିକି । ସେତେବେଳେ କୁଆଡ଼େ ମଣିଷ ଅଳ୍ପ ଥିଲେ । ଗଛମାନେ ଅଧିକ ଥିଲେ । ଏବେ ମଣିଷ ଅଧିକ ହେଲେଣି ତେଣୁ ଗଛମାନେ ବଢ଼ିବାକୁ ଜାଗା ମିଳୁନାହିଁ । ତେନ୍ତୁଳି ଗଛ-ମାନଙ୍କରେ ଯେତିକି ପତର ପୃଥିବୀରେ କୁଆଡ଼େ ମଣିଷମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ସେତିକି ହେଲାଣି, ଦିନକୁ ଦିନ ଆହୁରି ଆହୁରି ହୋଇ ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଗଛମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା କମିଯାଉଛି । ପାହାଡ଼ମାନେ ଏବେ ଭାରି ଲଣ୍ଡା ହୋଇ ଦିଶିଲେଣି ।

ଦୂର ପାହାଡ଼ମାନଙ୍କ ପାଖରୁ ଏକା ବେଲେକେ ଆମ ଗାଆଁର ମୁଣ୍ଡ ଯାଏ ଟାଙ୍ଗର୍ ଭୂଇଁ । କୋଉଠି ଉଚ୍ଚ କେଉଠି ନୀଚ କୋଉଠି ଢ଼ିପ କୋଉଠି ଖାଲ ଭୂଇଁରେ ପଥର ବେଶି ମାଟି କମ୍ । ମଝିରେ ମଝିରେ ନଈ ଅଙ୍କା ବଙ୍କା ହୋଇ ସତେ ଅବା ଲୁଚି ଲୁଚି ବହି ଯାଉଥିବା ଖଣ୍ଡେ ଖଣ୍ଡେ ନଦୀ

ଖରାଦିନେ ଆଖିକୁ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇ ରହିଥାନ୍ତି । ଶୀତ ଦିନେ ମଧ୍ୟ ଦରଶୁଖିଲା । କଉଠି ବାଙ୍କ ମୁହାଁରେ ବୁଦାମାନଙ୍କ ତଳେ ଏକୁଟିଆ ଅନ୍ଧାର ଭିତରେ ଅଗାଏ ଅଗାଏ ପାଣି ରହିଥାଏ । ଲମ୍ବା ଆଉ ବୁଦାର ଗଛ ତଳୁ ଦୂରରୁ କାଳିଆ ଚକଚକ ହୋଇ ଦିଶୁଥାଏ । ସେଥିରେ ପୁଣି ଉପରେ ସର ପଡ଼ି ଯାଇଥାଏ । ସେହି ପାଣିରେ ପଶିଲେ ଗୋଡ଼ ଦୁଇଟା ଗୋଟାସୁଦ୍ଧା ହେମାଳ ହୋଇଯାଏ । ନଦୀମାନଙ୍କର ସବୁଯାକ ପ୍ରତାପ କେବଳ ବର୍ଷା ଦିନେ ଜଣାପଡ଼େ । ପାହାଡ଼ ଉପରେ ବର୍ଷା ହେବା ମାତ୍ରକେ ଘୋର ଗର୍ଜନ କରି ତେଣୁ ପାଣି ମାଡ଼ିଆସେ । ନଦୀ ଗୁଡ଼ାକ ଚାହୁଁ ଚାହୁଁ ପାଣିରେ ଫୁଲି ଉଠନ୍ତି । ପ୍ରବଳ ସୁଅରେ ସାପମୁଣ୍ଡ ଛିଣ୍ଡି ଯାଉଥିଲା ପରି ମନେ ହେଉଥାଏ । ସେତେବେଳେ ଦୁଇ କୂଳ ବୋଲି ମୋଟେ କିଛି ରହେ ନାହିଁ । ସେହି ଘଡ଼ିକ ପାଇଁ ହେଉ ପଛକେ ଚାରିଆଡ ଦରିଆମୟ ହୋଇଯାଏ । ସତେ ଅବା ସମୁଦ୍ର ଯାକର ପାଣି ଆମର ଏହି ଖଣ୍ଡଟାକୁ ଉଠି ଆସିଥିବା ପରି ମନେ ହୁଏ । ଯେତେବେଳେ ଦିନ ଦିନ ଧରି ବର୍ଷା ଲାଗିରହେ, ସେତେବେଳେ ଦିନ ଦିନ ଧରି ନଦୀ ଗୁଡ଼ାକର ପାଣି ଫୁଲି କରି ରହିଥାନ୍ତି ।

ସେଇ ବର୍ଷାଦିନେ ଆକାଶର ମେଘମାନେ ଏକା ବେଳେକେ ଆମ ପାହାଡ଼ ଉପରକୁ ଲାଗିଆସନ୍ତି । ପାହାଡ଼ ଉପରେ ମେଘ ଅଧିକ ହେଲେ ସେଠାରେ ଆଉ ଜାଗା ଅଣ୍ଟେ ନାହିଁ କି କ'ଣ କେଜାଣି ମେଘମାନେ ଜମି ଉପର ଦେଇ ଏକା ବେଳେକେ ଆମ ଗାଆଁ ଭିତରକୁ ମାଡ଼ି ମାଡ଼ି ଚାଲି ଆସନ୍ତି । ଦଶଦିଗ ଅନ୍ଧାର, ଧୂଆଁ ମୟ ହୋଇଯାଏ । ଗଛମାନେ କୁହୁଡ଼ିଆ, କୁହୁଡ଼ିଆ ହୋଇ ଦେଖା ଯାଉଥାନ୍ତି । ମନେହୁଏ, ସତେ ଅବା ସ୍ୱୟଂ ମହାପ୍ରଭୁ ପିକା ଖାଇ ଏହି ମର୍ତ୍ତ୍ୟମଣ୍ଡଳ ଗୋଟାକ ଯାକକୁ ତାଙ୍କ ଧୂଆଁରେ ଭର୍ତ୍ତି କରି ଦେଇଥାନ୍ତି । ବର୍ଷାଦିନେ ତାଙ୍କୁମଧ୍ୟ ଭାରି କାକର ଲାଗୁଥିବ । ସିଏ ମୋଟେ ବାହାରକୁ ବାହାରୁ ନଥିବେ । ବର୍ଷାଦିନେ ମେଘ ଘେରି ଅନ୍ଧାର କରି ରଖିଥିଲେ ଆମେ ଯେପରି ଘରୁ ବାହା-

ରକୁ ବାହାର ପାରୁନାହୁଁ, ହୁଏତ ମହାପୁରୁ ମଧ୍ଧ ସେହିପରି ତାଙ୍କ ଘରୁ ମୋଟେ ପଦାକୁ ବାହାର ପାରୁ ନଥିବେ ।

ଖରାଦିନେ ଖର ଖରା, ବର୍ଷାଦିନେ ମେଘ ଆଉ ଅନ୍ଧାର; ପୁଣି ଶୀତଦିନେ ହାଡ଼ଭଙ୍ଗା ଶୀତ । ମଣିଷ ହାଡ଼ର କେତେ ବଳ ଯେ ତାହା ପୁଷ ଆଉ ମାଘର ଶୀତକୁ ସହି ପାରିବ ? ଥରେ ଥରେ ଏତେ ଶୀତ ହୁଏ ଯେ ସକାଳକୁ ଘାସ ଉପରେ କାକର ପଡ଼ି ଯାଇଥାଏ । ଗଛମାନଙ୍କର ଫଳ ଓ ପତ୍ର ଶୀତରେ କାଉଁଦା ହୋଇ ରହି ଯାଇଥାଏ । ବେଳେ ବେଳେ କାକରରେ ଧଳାଧୂସର ଆ ଝୋଟ ପରି ଦେଖା ଯାଇଥାଏ । ସେତେବେଳେ ଅଗ୍ନି ଦେବତା ଆମର ଏକ ମାତ୍ର ସାହା ହୋଇ ରହିଥାଆନ୍ତି । ଶୀତ ଦିନର ଅସଲ ଦେବତା ହେଉଛନ୍ତି ଏହି ଅଗ୍ନି ଦେବତା । ସେତେବେଳେ ଆମ ଘରେ ଓ ଆମ ଦାଣ୍ଡରେ ସବୁ-ବେଳେ ନିଆଁ ଜଳୁ ଥାଏ । ନିଆଁ ଗୁହାର ପାଖରେ ବସି ଜୀବନଟାକୁ ଯେ-କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଶୀତର ଦାଉରୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିବାକୁ ପଡ଼େ । ମଣିଷମାନଙ୍କୁ ଯେତେବେଳେ ଶୀତରୁ ଏତେ କଷ୍ଟ ପାଇବାକୁ ପଡ଼େ, ସେତେବେଳେ ଆମ ଗାଈ ଓ ବଳଦମାନଙ୍କୁ କ'ଣ କମ୍ କଷ୍ଟ ପାଇବାକୁ ପଡୁଥିବ ? ଶୀତଦିନେ ଚଢ଼େଇମାନଙ୍କର ବି ଦେଖା ଦର୍ଶନ ମିଳେ ନାହିଁ । ସେମାନେ ଆଉ କୋଉ ରାଜ୍ୟକୁ ଉଡ଼ି ଚାଲି ଯାଇଥାନ୍ତି । କିମ୍ବା କୋଉଠି କୋରଡ଼ ବା ଗାତ ଭିତରେ ନିଆଁ ପୁଇଁବାରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ନଖ ଆଉ ଅଣ୍ଟାକୁ ଉଷୁମ କରି ଦେଖି ନଥାନ୍ତି ।

(୨)

ଆମ କାଶୀପୁରରେ ତୁମେ ଯୁଆଡ଼କୁ ଅନାଇବ ପଛକେ, ସବୁଆଡ଼େ କେବଳ ଏହି ପାହାଡ଼ ଆଉ ଟାଙ୍ଗରା ଭୂଇଁ ଦେଖିବ । ମଝିରେ ମଝିରେ ପୁଳାଏ

ଫୁଲାଏ ଗଛ ନଣ୍ଡା ମୁଣ୍ଡର ଚନ୍ଦା ଭିତରେ କେଉଁଏ କେଉଁଏ ବାଲ ପରି ବି ଦିଶୁଥିବ । ଯେଉଁ ଠାରେ ସେହି ଗଛ ଗୁଡ଼ାକ ଟିକିଏ ଅଧିକ ମେଞ୍ଚା ମେଞ୍ଚା ହୋଇ ଦେଖା ଯାଉଥିବ, ସେହି ଜାଗା ସବୁ ହେଉଛି ଆମର ଗାଆଁ । ଆମ ମାନଙ୍କର ଗାଆଁ । ଡଲି, ପଣ୍ଡ୍ରିକାପଦର, ଧୁଡ଼ୁକାବାହାଲ...ଏମିତି କେତେ କେତେ ଗାଆଁ । ଗାଆଁ ମଝିରେ ଦାଣ୍ଡ, ଦାଣ୍ଡର ଦୁଇ ପାଖରେ ଦୁଇଧାଡ଼ି ଘର ଘରିଆଡ ପରିଷ୍କାର, ଭିତର ଓ ବାହାର ସବୁ ପରିଷ୍କାର । ନାଲି, କଳା ଓ ଧଳା ମାଟିରେ ପିଣ୍ଡା ଆଉ କାନ୍ଥ ଗୁଡ଼ିକ ଏପରି ଚିକ୍‌ଣ ଆଉ ଚଦରଭଙ୍ଗା ହୋଇ ଲିପା ହୋଇଛି ଯେ, ସହରର ସିମେଣ୍ଟ ଚଟାଣ ଠାରୁ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ଚକ୍‌ଚକ୍ ଦେଖାଯାଉଛି । ଘର ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଖପରର ଛପର, ଖପର ଉପରୁ ବାହାରକୁ ଧୂଆଁ ଯିବା ଧୂଆଁ ନଳା ଗୁଡ଼ିକ ନାଲି ନାଲି ହୋଇ ଦିଶୁଛି । ଆଗେ ଘର ଭିତରେ ଚୂଲୀ ଲଗିବା ମାଏକେ ଭିତରଟା ଯାକ ଧୂଆଁ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଯାଉଥିଲା, ଆଖିରୁ ପାଣି ଗଡ଼ି ଆସୁଥିଲା । ଏବେ ଆଉ ସେପରି ହେଉ ନାହିଁ । ଆମ ପିଲାମାନେ ଏହି ଧୂଆଁ ନଳା ଗୁଡ଼ିକୁ ନିଜ ହାତରେ ତିଆରି କରିଛନ୍ତି ।

ଘର ଗୁଡ଼ିକ ଏପରି ବାଗରେ ତିଆରି ହୋଇଛି ଯେ, ଖରାଦିନେ ଆମକୁ ଖରା ବାଧିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଶୀତଦିନେ ଶୀତ ମଧ୍ୟ ବାଧିବ ନାହିଁ । ଏପରି ଘର ତିଆରିର ବାଗ ଆମେ ଆଦିବାସୀମାନେ ପୁରୁଷ ପୁରୁଷ ଅମଳରୁ ଶିକ୍ଷା କରିଛୁ । ସହର ମାନଙ୍କର ଘର ପରି ଆମର ଏହି ଘରଗୁଡ଼ିକ ତିଆରି ହୋଇଥିଲେ, କାଶୀପୁରର ଯେଉଁ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଖରା ଆଉ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଶୀତ, ତାହାକୁ ମୋଟେ ସହି ହେଉନଥାନ୍ତା । ସବୁ ଗାଆଁରେ ଆମର ଗୋଟିଏ ଗୁଡ଼ି ଘର, ଯାହାକୁ ଆମେ ସମସ୍ତେ ମିଶି ତିଆରି କରିଛୁ । ଏଇଟି ସମସ୍ତଙ୍କର ଘର, ସାରା ଗାଆଁର ଘର । ଏଇଠି ସାରା ଗାଆଁର ଧାଙ୍ଗଡ଼ା ଓ ଧାଙ୍ଗଡ଼ୀମାନେ ରହନ୍ତି । ଏକାଠି ମିଶନ୍ତି । ରଙ୍ଗରସ କରନ୍ତି । ଆମ ପିଲାମାନେ ଯେ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର,

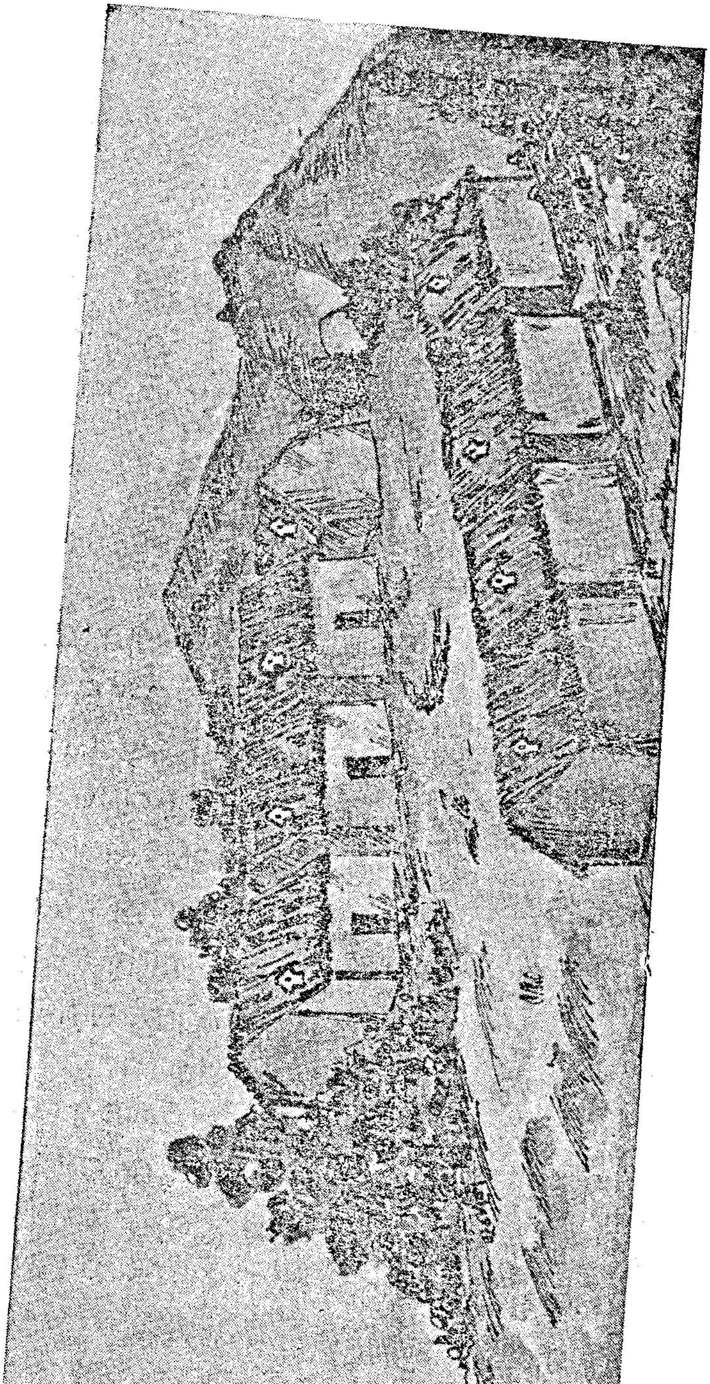

ଆମ ଗୁଡ଼ଘର ପିଲ୍ମାନଙ୍କୁ ସେହି କଥା ଶିକ୍ଷାଦିଏ । ଆମ ପର୍ବ ଦିନେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ସେହିଠାରେ ଯାଇ ଏକାଠି ହେଉ । ଆମ ପିଲ୍ମାନେ ଗୀତ ଗାଆନ୍ତି, ନାଚନ୍ତି, ଆମେ ଶୁଣୁ ଦେଖୁ । ଆମ ନିଜ ପିଲ୍ ଦିନେ ମଧ୍ୟ ଆମେ ଏହିପରି ଗାଉଥିଲୁ, ନାଚୁଥିଲୁ । ଗାଆଁ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ଆମେ ଯେ କେହି କାହାଠାରୁ ଅଲଗା ନୋହୁ । ଆମର ନାଚ, ଆମ ଗୀତ ଓ ଆମର ପର୍ବଦିନ ଗୁଡ଼ିକ ଆମକୁ କାଲ କାଲ ଧରି ସେହି କଥା ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ଆସିଛି ।

(୩)

ଏବେ ସେହି ଗୁଡ଼ିଘର ସାମନାରେ ଦାଣ୍ଡ଼ ଦୁଆରେ ଆମ ଗାଆଁର ରାତି ସ୍କୁଲ ବସୁଛି । ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ଯେତେବେଳେ ଇସ୍କୁଲ ଆରମ୍ଭ ହେଲ୍, ସେତେବେଳେ ଶୀତ ଦିନ ରାତିରେ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ କାଠଗଡ଼କୁ ଜଳାଇ ଆମେ ସେହି ଉଷୁମରେ ଧାଡ଼ି ହୋଇ ବସି ସ୍କୁଲ କରୁଥିଲୁ । ପିଲ୍ମାନେ ପାଠ ପଢ଼ୁଥିଲେ, ଆମେ ବଡ଼ମାନେ ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ବସି ତାଙ୍କ ପାଠପଢ଼ା ଦେଖୁଥିଲୁ । ଏବେ ମଧ୍ୟ ସେହି ବାହାରେ ଆମ ପିଲାଙ୍କର ସ୍କୁଲ ବସୁଛି ସତ ମାତ୍ର ଏବେ ଲଣ୍ଠନ ଲ୍ଗିଲ୍ଣି ଆସନ ପଡ଼ିଲ୍ଣି । ଆମର ଆଦିବାସୀ ଭାଇମାନେ ଆଜ୍ଞା ହୋଇ ଆମ ପିଲ୍ଙ୍କୁ ପାଠ ପଢ଼ାଉଛନ୍ତି । ସରକାରଙ୍କ ସ୍କୁଲରେ ଯେଉଁ ବାବୁମାନେ ପିଲ୍ଙ୍କୁ ପାଠ ପଢ଼ାଇବା ଲ୍ଗି ଆସିଥାନ୍ତି, ସେମାନେ କଟକ, ପୁରୀ କି ଗଞ୍ଜାମ ଆଡ଼ୁ ଆସିଥାନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଭାରି ବିଦେଶୀ ବିଦେଶୀ ପରି ଲ୍ଗେ । ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଯାଇ ବସିବାକୁ କେମିତି କେମିତି ଲ୍ଗେ । ସେମାନଙ୍କର ଭାଷାକୁ ମଧ୍ୟ ବୁଝିହୁଏ ନାହିଁ । ଆମ ଭାଷାକୁ ବି ସେମାନେ କେତେ କ'ଣ ବୁଝୁଥିବେ କେଜାଣି ? ତେଣୁ ଆମ ପିଲ୍ମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଏକାଠି ଆସି ବସୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଦୂରଗୁଡ଼ାକ ଭାରି ବାରି ହୋଇ ପଡ଼ୁଥାଏ । ଆମ ପିଲ୍ଙ୍କ ମୁହଁ ସତେ ଅବା ଏ ଆଡ଼କୁ ହୋଇ ରହିଥିଲେ ସେହି ଅର୍ଗାପିଲା ଆଜ୍ଞାମାନଙ୍କର ମୁହଁ ସିଆଡ଼କୁ ହୋଇ

ରହିଥାଏ । ସେମାନଙ୍କର ମନ ଯେପରି ଆମ ପିଲାଙ୍କ ପାଖରେ ନଥାଏ, ଆଉ କୁଆଡ଼େ କେତେ ଦୂରରେ ଯାଇ ରହିଥାଏ ।

ଆମ ନୂଆଁ ଇସ୍କୁଲ ଗୁଡ଼ିକରେ ସେପରି ମୋଟେ ହେଉନାହିଁ । ଆମରି ଅଦିବାସୀ ବଡ଼ଭାଇମାନେ ଆମପିଲାଙ୍କୁ ପାଠ ପଢ଼ାଉଛନ୍ତି । ଆମେ ସେମାନଙ୍କୁ କୋଉକାଳୁ ଚିହ୍ନିଛୁ । ସେମାନେ ଆମକୁ ବୁଝିବାରେ ଓ ଆମେ ସେମାନଙ୍କୁ ବୁଝିବାରେ ଆଦୌ କୌଣସି ଅଡୁଆ ରହୁନାହିଁ । ଏବେ ମଧ୍ୟ ଆମେ ବଡ଼ମାନେ ପିଲାଙ୍କର ପାଠପଢ଼ା ପାଖରେ ରୁଣ୍ଡ ହୋଇ ଯାଇ ଏକାଠି ବସୁଛୁ । ପିଲାଏ କେତେ ଖୁସି ହୋଇ ପାଠ ପଢୁଛନ୍ତି । ସିଲଟ ଧରି କେତେ କ'ଣ ଲେଖି ପକାଉଛନ୍ତି, ଖଡ଼ିରେ କେତେ କ'ଣ ଚିହ୍ନ ଆଙ୍କି ଦେଉଛନ୍ତି । ଆମ ପିଲା ଦିନେ ଆମେ ବି ଏମିତି ପାଠ ପଢ଼ି ଥାଆନ୍ତୁ କି ? ପାଠ ପଢ଼ିଥିଲେ ଆମେ ଆଉ କଦାପି ଏପରି ଆଖି ଥାଇ ଅନ୍ଧ ହୋଇ ରହି ନଥାନ୍ତୁ । ଆମର ପିଲାମାନେ ଆଉ ଯାହା ହୁଅନ୍ତୁ ବା ନ ହୁଅନ୍ତୁ ପଛକେ ଏମାନେ କଦାପି ଅନ୍ଧ ହୋଇ ରହିବେ ନାହିଁ । ଆଖି ଖୋଲି ସାରା ସଂସାରକୁ ଦେଖିବେ । ନିଜକୁ ମଧ୍ୟ ଦେଖିବେ । ନିଜର ଭାଗ୍ୟକୁ ନିଜେ ଗଢ଼ିବେ । ବାହାରୁ ଆସୁଥିବା ମଣିଷଙ୍କୁ ଦେଖି ସେମାନେ ଡ଼ରି ହରି ଆଉ ଘର ଭିତରକୁ ପଶିଯିବାକୁ ମୋଟେ ମନ କରିବେ ନାହିଁ । ପାଠ ପଢ଼ିଲେ ଆଉ ଯାହା ହେଉ କିମ୍ବା ନହେଉ ପଛକେ ଏହି ଡ଼ରଟା ଏକାବେଳକେ ଛାଡ଼ିଯାଏ । ମଣିଷ ଜନମ ପାଇ ମଣିଷ ମଣିଷକୁ ଏତେ ଡ଼ରିବ କାହିଁକି ? ଏହି ପିଲାମାନେ ବଡ଼ ହୋଇ ଆମର ଗାଆଁକୁ ଆହୁରି ଅଧିକ ସୁନ୍ଦର କରି ଗଢ଼ିବେ । ଏହି ଜଙ୍ଗଲ ଓ ଏହି ପାହାଡ଼ ସେତେବେଳେ ଅଧିକ ସୁନ୍ଦର ଦିଶିପାରିବ । ନିର୍ଭୟ ମଣିଷମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଅଧିକ ଗର୍ବ ଅନୁଭବ କରିବ ।

ଆଗେ କାଶୀପୁରରେ ରଜା ଥିଲେ । ରଜା ଗଲେଣି, ସେ କାଳର ରଜା-ଘର ଭାଙ୍ଗିରୁଜି ପଡ଼ିଛି । ଆଗେ ଭାରତବର୍ଷରେ କେତେ ନା କେତେ ରଜା

ଥିଲେ । ବଡ଼ ରଜା ଥିଲେ, ସାନ ରଜା ଥିଲେ । ମଣିଷମାନଙ୍କୁ ସେତେବେଳେ ପ୍ରଜା ବୋଲି କୁହାଯାଉଥିଲା । ପ୍ରଜାମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେବତା ପରି ମାନୁଥିଲେ । ଦେଶ ସ୍ୱାଧୀନ ହେବା ପରେ ଦେଶର ସବୁ ମଣିଷଙ୍କୁ ଏହି ଦେଶର ନାଗରିକ ବୋଲି କୁହାଗଲା । ସବୁ ରଜା ଓ ଜମିଦାରଙ୍କର ରାଜ୍ୟ ମିଶି ଗୋଟିଏ ଭାରତବର୍ଷ ହେଲା । ରଜାମାନେ ବି ନାଗରିକ ହେଲେ । ସେମାନଙ୍କର ସଂପତ୍ତି ମଧ୍ୟ ଦେଶର ସଂପତ୍ତିରେ ପରିଣତ ହେଲା । ଦେଶର ସଂପତ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ ସମସ୍ତଙ୍କର ସଂପତ୍ତି ଅର୍ଥାତ ତାହା ସମସ୍ତଙ୍କର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ କାମରେ ଲାଗିବ । ସବୁ ମଣିଷଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ଲାଗିବ । ଏହି ଦେଶ ରୂପକ ଜମିଟିରୁ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ସଂପତ୍ତି ଫଳାଇବା ପାଇଁ ସମସ୍ତେ କାମ କରିବେ । କିଏ କୃଷୀ ହେବ, କିଏ କଳ କାରଖାନାରେ କାମ କରିବ, କିଏ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପାଠ ପଢ଼ାଇବ । ବଡ଼ ସାନ ଭେଦ ରହିବ ନାହିଁ । ୧୯ ଜଣ ମଣିଷ ଅନାଇ ରହିଥିବେ ୪।୫ଟା ମଣିଷ ତାଂକ ପାଖରୁ ସବୁଯାକ ଧନ ବା ସଂପତ୍ତିକୁ କଦାପି ମାରିନେବେ ନାହିଁ । ଏହି ଦେଶରେ ଯେତେ ମଣିଷ ବାସ କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ହେଉଛନ୍ତି ଭାରତ ମାତାର ସନ୍ତାନ । ସେମାନେ ପରସ୍ପର ଭାଇ, ପରସ୍ପର ଭଉଣୀ । ଭାଇ କାହିଁକି ଭାଇର ସଂପତ୍ତିକୁ ମାରି ନେବ ? ପଚିଶଟା ଭାଇଂକୁ ଉପାସ ରଖି ୫ଟା ଭାଇ କାହିଁକି ସବୁଯାକ ମୁଖିକୁ ନିଜ ଢ଼ୁଲି ଭିତରେ ବନ୍ଦ କରି ରଖିବାକୁ ମନ କରିବେ ?

ସେହି କଥା ହେବ ନାହିଁ ବୋଲି ଆମ ଦେଶ ସ୍ୱାଧୀନ ହୋଇଛି । ଯେତେବେଳେ ଦେଶ ପରାଧୀନ ଥିଲା ସେତେବେଳେ ସେ କଥା ହେଉଥିଲା ଆଉ ହେବ ନାହିଁ । କେତେ ମଣିଷ ସେ କଥା ସେମିତି ରହୁ ବୋଲି ଯେତେ ପାଞ୍ଚ କଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ଶେଷକୁ ହଟିଯିବେ । ଦେଶର ନାଗରିକମାନେ ଦେଶକୁ ଗଢ଼ିବେ, ସମସ୍ତେ ବୁଣିବେ, ମେହନତ କରିବେ ସମସ୍ତେ ଖାଇବେ । ରଜାମାନଙ୍କ ଅମଳରେ ଏକଥା କେହି ଭାବୁନଥିଲେ । ମଣିଷମାନେ ଭାଗ୍ୟ ଆଦରି ରହୁଥିଲେ । ଏଥର ଭାରତବର୍ଷର ଲୋକମାନେ ଭାରତ-ବର୍ଷର ଭାଗ୍ୟକୁ

ଗଢ଼ିବେ, ଆପଣାର ଭାଗ୍ୟକୁ ଆପେ ଗଢ଼ିବେ । କାଶୀପୁରରେ ବାସ କରୁଥିବା ଆମେ କାଶୀପୁରର ମଣିଷ ମାନେହିଁ ଆମର ଭାଗ୍ୟକୁ ଗଢ଼ିବୁ । ଆମେ ମଧ୍ୟ ଯେ ଏହି ଦେଶର ମଣିଷ, ସେଇକଥା ପ୍ରମାଣ କରି ଦେଖାଇଦେବୁ ।

ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତ ଆଉ କୌଣସି ରାଜାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଚାଲୁନାହିଁ । ତାହା ପ୍ରଜାଙ୍କ ମତରେ ଚାଲୁଛି । ଭାରତରେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ମନୁଷ୍ୟ କ୍ରମେ ସେ କଥା ବୁଝୁଛନ୍ତି । କାଶୀପୁରରେ ଆମେ ମଧ୍ୟ ସେ କଥା ବୁଝିବୁ । ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ମଣିଷ ସେଇ କଥା ବୁଝିବୁ । ସ୍ୱାଧୀନ ମଣିଷ ଯେମିତି ନୂଆ ଆଖିରେ ନିଜର ଦେଶକୁ ଦେଖେ, ଅମେ କାଶୀପୁରର ମଣିଷମାନେ ମଧ୍ୟ କାଶୀପୁରକୁ ସେଇପରି ନୂଆ ଆଖିରେ ଦେଖିବୁ । ଭାରତ ବର୍ଷରେ ପ୍ରଜାଙ୍କ ମତରେ ସରକାର ଗଢ଼ାଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଚାଲୁଛି । ଦେଶରେ ପାଞ୍ଚବର୍ଷରେ ଥରେ ଲୋକଙ୍କର ମତ ପଚରା ଯାଉଛି । ଲୋକମାନେ ନିଜର ଭୋଟ ଦେଇ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ବାଛୁଛନ୍ତି, ତାଙ୍କର ଭିତରୁ କେତେକ ଲୋକ ସରକାର ଗଢ଼ୁଛନ୍ତି । ସେହି ସରକାର ଦେଶକୁ ଚଳାଉଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଦେଶର ମଣିଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ହିଁ ସରକାର ଚଳାଇବେ । ଆମ ସରକାର ଆମରି ପାଇଁ ଚାଲିବ । ଦେଶରେ ଯେଉଁଠି ଯେତେ ପୋଲିସି ଅଛନ୍ତି, ଅମଲା ଓ ଅଫିସରମାନେ ଅଛନ୍ତି, ଏମାନଙ୍କୁ ସେହି ସରକାର ରଖିଛି । ଆମେ ଗାଁରେ ଆଉ ସହରରେ ବାସ କରୁଥିବା ମଣିଷମାନେ ଯେପରି ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଭଲରେ ରହିବୁ, ସୁଖରେ ରହିବୁ, ନ୍ୟାୟରେ ରହିବୁ. ସେଥିପାଇଁ ସରକାର ସେମାନଙ୍କୁ ରଖିଛି । ସେମାନେ ଲୋକମାନଙ୍କର କାମ କରିବା ପାଇଁ ସରକାର ଠାରୁ ଦରମା ପାଇ ରହିଛନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍, ଆମ ସରକାର ଆମରି ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ରଖିଛନ୍ତି । ଏହି ହାକିମ ଓ ଅମଲାମାନେ ମଧ୍ୟ ଆମରି ଦେଶର ଲୋକ । ଏମାନେ 'ଆମରି କାମ, ଏହି ଦେଶର କାମ କରିବେ ନାହିଁ ତ ଆଉ କ'ଣ କରିବେ ?

(୪)

ରାୟଗଡ଼ାରୁ ବସ୍ ଆସି ଯେଉଁଠି ରହେ, ତାହା ହେଉଛି ସମସ୍ତ କାଶୀପୁର ଅଞ୍ଚଳର ପେଣ୍ଠ ଜାଗା । ଏହିପରି ଭାବରେ କାଶୀପୁର ରାୟଗଡ଼ା ସହିତ ଲାଗିଛି, ରାୟଗଡ଼ା କୋରାପୁଟ ସହିତ ଲାଗିଛି । କୋରାପୁଟ ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହିତ ଏବଂ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଦିଲ୍ଲୀ ସହିତ ଲାଗିଛି । ଦିଲ୍ଲୀ ହେଉଛି ସାରା ଭାରତ ବର୍ଷର ରାଜଧାନୀ ଓ ଭୁବନେଶ୍ୱର ହେଉଛି ଓଡ଼ିଶାର ରାଜଧାନୀ । ଓଡ଼ିଶାର ତେରଟି ଜିଲ୍ଲାରୁ କୋରାପୁଟ ଗୋଟିଏ ଜିଲ୍ଲା । ଏହିପରି ଭାବରେ ଦିଲ୍ଲୀଠାରୁ କାଶୀପୁର ଯାଏ ଦେଶର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଚାଲିଛି । ଦେଶର ଶାସନ ଚାଲିଛି । ଆମେ ସମସ୍ତେ ସମସ୍ତଙ୍କ ସହିତ ଗୁନ୍ଥାଗୁନ୍ଥି ହୋଇ ରହିଛୁ । କାଶୀପୁର କୋରାପୁଟ ଓ ଭୁବନେଶ୍ୱର ବାଟ ହୋଇ ଦେଶର ରାଜଧାନୀ ଦିଲ୍ଲୀ ସହିତ ଗୁନ୍ଥା ହୋଇ ରହିଛି । ଆମ ଦେଶର ସବୁ ଯାକ ଗାଁ ଓ ସବୁଯାକ ସହର ଏହିପରି ଭାବରେ ଦେଶର ରାଜଧାନୀ ସହିତ ଗୁନ୍ଥା ହୋଇ ରହିଛି, ପରସ୍ପର ସହିତ ଗୁନ୍ଥାଗୁନ୍ଥି ହୋଇ ରହିଛି ।

କାଶୀପୁର ପେଣ୍ଠରେ ପୋଲିସ ଅଛନ୍ତି, ଜଙ୍ଗଲର ବାବୁମାନେ ଅଛନ୍ତି, ରେଭିନ୍ୟୁ ବାବୁମାନେ ରହିଛନ୍ତି । ସେଠି ଇସ୍କୁଲମାନ ବି ରହିଛି । ବଡ଼ ପିଲା ମାନଙ୍କ ଲାଗି ରହିଛି, ସାନ ପିଲାମାନଙ୍କ ଲାଗି ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ଏସବୁ ଆମରି ଲାଗି ରହିଛି । ଆମେ ରହିଛୁ ବୋଲି ଏସବୁ ରହିଛି ଓ ଏମାନେ ରହିଛନ୍ତି । କାଶୀପୁରକୁ ଚାରିପାଖରୁ ଘେରି କରି ଏତେ ଗାଁ ରହିଛି ବୋଲି ଏତେ ଗାଁ ରହିଛି । ଆମେ ନଥିଲେ ବା ଆମ ଗାଁ ନଥିଲେ ଏହି ପେଣ୍ଠ ଜାଗାଟା ମଧ୍ୟ କଦାପି ନଥାନ୍ତା । ଅମଲାମାନେ ସମସ୍ତେ ଆମରି କାମରେ ଲାଗୁଛନ୍ତି ବୋଲି ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ସେଠାରେ ରହିଛନ୍ତି । ସ୍ୱାଧୀନ ଦେଶର ଲୋକମାନଙ୍କ ଲାଗି ହିଁ ଅମଲାମାନେ ରହିଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ଦରମା ପାଆନ୍ତି । ଲୋକମାନେ ସରକାରଙ୍କୁ ଖଜଣା

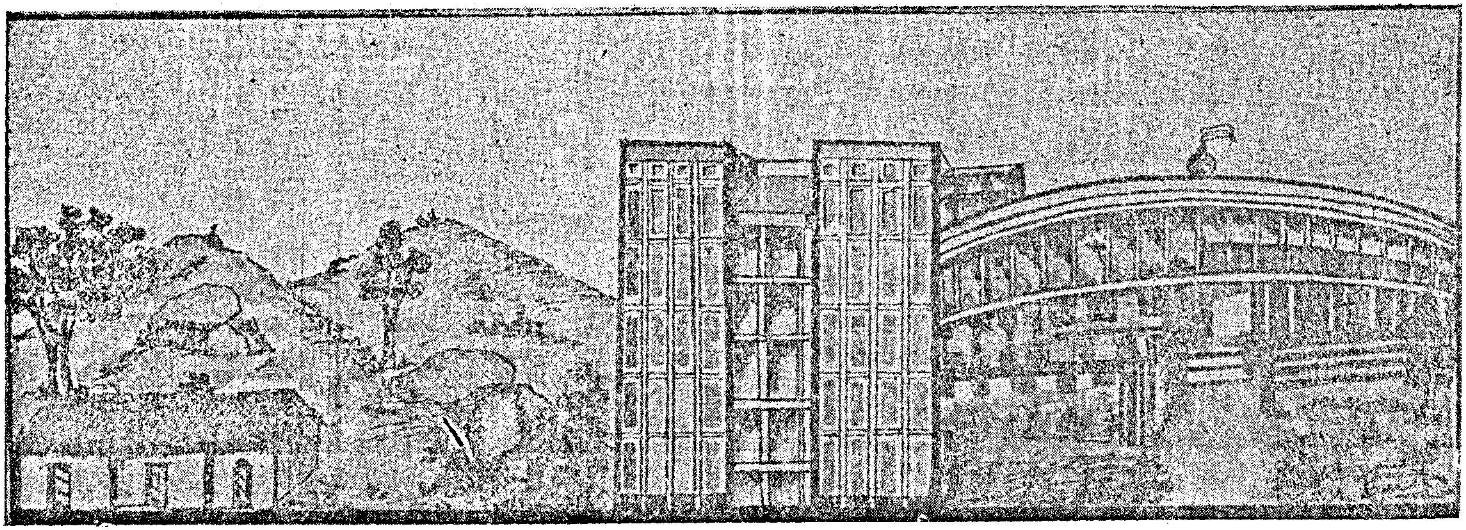

କାଶୀପୁର କୋରାପୁଟ ଓ ଭୁବନେଶ୍ୱର ବାଟ ଦେଇ ଦେଶର ରାଜଧାନୀ ଦିଲ୍ଲୀ ସହିତ ଗୁନ୍ଥା ହୋଇ ରହିଛି

ଦିଅନ୍ତି, ସରକାର ସେହି ଖଜଣା ପଇସାରୁ ହିଁ ଅମଲା ମାନଙ୍କୁ ଦରମା ଦିଅନ୍ତି । ତେଣୁ, ପ୍ରକୃତରେ କୁହାଯାଇ ପାରିବ ଯେ ଦେଶର ଲୋକମାନେ ହିଁ ଦରମା ଦେଇ ଏହି ଅମଲା ଓ ହାକିମ ମାନଙ୍କୁ ରଖିଛନ୍ତି । ରଜାମାନଙ୍କ ଅମଲରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଲଗା ପ୍ରକାର ଥିଲା । ସେତେବେଳେ ନାଗରିକ ନଥିଲେ, ପ୍ରଜା ଥିଲେ । ରଜା ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ପ୍ରତିନିଧି ନଥିଲେ, ମାଲିକ ଥିଲେ । ସେହି ମାଲିକ ମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଜାମାନେ ବାଛି ନଥିଲେ । ସେମାନେ ସତେ ଅବା କୁଆଡ଼ୁ ଉପରୁ ଆସି ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ଉପରେ ଲଦି ହୋଇ ରହିଥିଲେ । ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ଉପରେ ଘୋଡ଼ା ଚଢ଼ୁଥିଲେ । ଏବେ ଆଉ ସେ କାଳ ନାହିଁ କି ସେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଶ ରହିଛି ବୋଲି ଶାସକମାନେ ରହିଛନ୍ତି । ଦିଲ୍ଲୀରେ ବଡ଼ ଶାସକମାନେ ରହିଛନ୍ତି ଓ କାଶୀପୁରରେ ତୁଇଁ ଶାସକମାନେ ରହିଛନ୍ତି । ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଆମେ ରଜା ବୋଲି କାହିଁକି ଭାବିବା, ମାଲିକ ବୋଲି ବା କାହିଁକି ଭାବିବା ? ସେମାନଙ୍କୁ ଆମେ ଆମ ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ଭାବିବା ।

ହଁ, କାଶୀପୁର ରହିଛି ବୋଲି ଭାରତ ବର୍ଷ ରହିଛି । କାଶୀପୁର ରହିଛି ବୋଲି ଏହି ପୃଥିବୀ ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ଗାଁ ମାନେ ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ସହର ମାନେ ଅଛନ୍ତି । ଗାଁର ଲୋକମାନେ ଜମି ଚାଷ କରୁଛନ୍ତି ଓ ଫସଲ ଫଳାଉଛନ୍ତି ବୋଲି ସହରର ମଣିଷମାନେ ଖାଇବାକୁ ପାଉଛନ୍ତି । ହଁ, ସହରରେ ଟଙ୍କା ଅଛି, ସହରମାନଙ୍କରେ ଟଙ୍କା ତିଆରି ହେଉଛି । ସେଠାରେ ସବୁ କିଛି ଟଙ୍କାରେ କାରବାର । ଦୋକାନରେ ଜିନିଷମାନ ରହିଛି; ତୁମେ ଟଙ୍କା ଦେବ, ଜିନିଷ ଆଣିବ । ପାଖରେ ପଇସା ନଥିଲେ ସେଠାରେ ତୁମର ପ୍ରାଣ ଛାଡ଼ିଯିବ ପଛକେ, ମାତ୍ର କୌଣସି ଦୋକାନୀ ତୁମକୁ କଦାପି ପଇସାକର ଜିନିଷ ମଧ୍ୟ ଦେବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ପଇସା ଦେଇ ଯିନା ତୁମେ ଜିନିଷ କିଣିପାରିବ, କିନ୍ତୁ ପଇସାକୁ କ'ଣ ଖାଇବ ? ତେଣୁ, ଗାଁ ମାନଙ୍କରେ ଯଦି ଫସଲ ଫଳାଯାଉନଥାନ୍ତା, ତେବେ ପଇସା ମୁଣିରେ

ମୁଣିଏ ପଇସା ରହିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସହର ଲୋକମାନେ କ'ଣ ଖାଇକରି ବଞ୍ଚନ୍ତେ ? ଟଂକା ଗୁଡ଼ାକ ତ କାଗଜରେ ତିଆରି, ସେହି କାଗଜ ଗୁଡ଼ାକ ଖାଇକରି କେହି ବଞ୍ଚିଲାଣି ନା ଏମାନେ ବଞ୍ଚିପାରନ୍ତେ ?

(୬)

ପୃଥିବୀରେ ବେଶୀ ଗାଆଁ, ଅଳପ ସହର । ସହର ମାନଂକରେ ଅଳପ ଲୋକ ବାସ କରୁଛନ୍ତି । ସହର ମାନଂକରେ ଭଲକି ଭଲ ଦୋକାନ ରହିଛି, ଉଞ୍ଚରୁ ଅଧିକଉଞ୍ଚ କୋଠାଘରମାନ ରହିଛି—ସହରରେ ଚାକିରିଆମାନେ ଅଛନ୍ତି । ସରକାରୀ କଚେରୀ ସବୁ ସହରମାନଙ୍କରେ ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ଫସଲ ଗାଆଁରେ ଫଳୁଛି । ଗାଁରେ ଚାଷୀମାନେ ଜମି ଚାଷକରି ଫସଲ ଫଳାଉଛନ୍ତି । ଖାଲି ଆମ ଭାରତବର୍ଷରେ ଏକଥା ହେଉଛି ତାହା ନୁହେଁ, ସାରା ପୃଥିବୀରେ ଏକଥା ହେଉଛି । ପୃଥିବୀ ଯାକ ସବୁ ଦେଶରେ ଗାଆଁରେ ରହୁଥିବା ମଣିଷମାନେ ହିଁ ସହରରେ ରହୁଥିବା ମଣିଷମାନଙ୍କୁ ଦାନା ଯୋଗାଉଛନ୍ତି । ଯଦି, ଦେଶଟାଯାକ ପୃଥିବୀଟାଯାକ ସହର ହୋଇଯାଆନ୍ତା, ତେବେ ମଣିଷ-ମାନେ ପ୍ରକୃତରେ କ'ଣ ଖାଇ ବଞ୍ଚନ୍ତେ ?

ତେଣୁ ଗାଆଁମାନେ ସୁନ୍ଦର ହେଲେ ଯାଇ ସହର ସୁନ୍ଦର ହେବ । ଗାଆଁ-ମାନେ ମାଆ ପରି, ସହର ମାନେ ଛୁଆ । ବୟସରେ ମଧ୍ୟ ସତକୁ ସତ ଗାଆଁମାନେ ବଡ଼ । ସହରମାନେ ସାନ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଆଗ ଗାଆଁରେ ଆସି ରହିଲେ ଯାଇ ସହର ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀମନ୍ତ ହେବ । ଲକ୍ଷ୍ମୀମନ୍ତ ଦିଶିବ । ଗାଆଁ ଲୋକଙ୍କର ପେଟ ପୁରୁଥିଲେ ଯାଇ ସହରବାସୀଙ୍କ ପେଟ ପୁରୁଥିବ । ଗାଆଁରେ ବାସ କରୁଥିବା ମଣିଷମାନେ ଯଦି ଭଲରେ ରହିବେ, ଅର୍ଥାତ, ଯଦି ସେମାନେ ଅଧିକ ପାଉଥିବେ, ତେବେ ଗାଆଁରେ ଅଧିକ ଫସଲ ଫଳିବ, ତେବେ ଯାଇ ଗାଆଁରୁ ବଳକା ହୋଇ ସହରକୁ ଖାଦ୍ୟ ଯିବ ଓ ସହରବାସୀ ଭଲରେ ରହିବେ

ଆଗ ଭଲ ଖାଇଲେ ସିନା ଭଲରେ ରହିବେ, କିନ୍ତୁ ଭଲ ଖାଇବାକୁ ନପାଉ-ଥିଲେ ଆଉ ଯାହା କିଛି ହେଲେ ମଧ୍ୟ କିପରି ଭଲରେ ରହିବେ ?

ତେଣୁ ପୃଥିବୀର ଯେଉଁ ସବୁ ଦେଶରେ ଗାଆଁ ଭଲ, ସେହି ସବୁଦେଶରେ ସହର ମଧ୍ୟ ଭଲ । ଯେଉଁ ସବୁ ଦେଶରେ ଗାଆଁ ସୁଖୀ; ସେଠି ସହର ମଧ୍ୟ ସୁଖୀ । ଯେଉଁଠି ଗାଆଁ ସଫା, ସେଠାରେ ସହର ମଧ୍ୟ ସଫା । ଆମ ଭାରତ ବର୍ଷରେ ସହର ମଇଳା, କାରଣ ଏଠାରେ ଗାଆଁ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ମଇଳା । ଖାଲି ଆମର ଗୋଟିଏ ଦେଶରେ ନୁହେଁ, ପୃଥିବୀରେ ଆହୁରି ଅନେକ ଅନେକ ଦେଶ ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁଠାରେ କି ଗାଆଁ ଗୁଡ଼ିକ ଦରିଦ୍ର ହୋଇ ରହିଥିବାରୁ ସହରମାନେ ବି ଭାରି ଦରିଦ୍ର ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି; ଭାରି ଅସୁନ୍ଦର ଦେଖା ଯାଉଛନ୍ତି । ଚଢ଼େଇର ଦୁଇଟା ଡ଼େଣା ଥାଏ ବୋଲି ଚଢ଼େଇ ଉଡ଼ିପାରେ । ଯଦି ତା'ର ଗୋଟାଏ ଥାଆନ୍ତା ବା ଗୋଟିଏ ଡ଼େଣା କାଟି ଦିଆ ହୁଅନ୍ତା, ତେବେ ସିଏ କେବେହେଲେ ଉଡ଼ି ପାରୁନଥାନ୍ତା । ଠିକ୍ ସେହିପରି, ପୃଥିବୀରେ ଯେତେ ଦେଶ ଅଛନ୍ତି, ସେଠି ସହର ଗୋଟିଏ ଡ଼େଣା ଓ ଗାଆଁ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଡ଼େଣା । ଦୁଇଟିଯାକ ଡ଼େଣାରେ ଶକ୍ତି ରହିଲେ ଯାଇ ଦେଶର ମଧ୍ୟ ଶକ୍ତି ବଢ଼ିବ । ସହର ଆଉ ଗାଆଁ ପରସ୍ପର ଭାଇହୋଇ ରହିବେ । ସହର ଠାରୁ ଗାଆଁ ଅଧିକ ପୁରୁଣା ହୋଇଥିବାରୁ ଗାଆଁ ବଡ଼ଭାଇ ହୋଇ ରହିଥିବ । ସାନଭାଇ ବଡ଼ଭାଇକୁ ମାନୁଥିବ । ତେବେ ଯାଇ ଦେଶ ଭଲହେବ । ଗାଆଁ ଆଉ ସହର ଦୁଇ ସ୍ଥାନରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଭରି ହୋଇ ରହିଥିବେ ।

(୭)

ସହରବାଲା ବେଳେବେଳେ ଭାରି ଗହ୍ଲିକ ହୋଇଯାଆନ୍ତି କି କ'ଣ କେଜାଣି, ସେମାନେ ଏହି ଅସଲ କଥାଟିକୁ ଏକାବେଳେ ଭୁଲିଯାଆନ୍ତି ।

ଫଳରେ ଗାଆଁ ଆଉ ସହର ଉଭୟଙ୍କର ଅମଙ୍ଗଳ ହୁଏ । ଦେଶର ଅମଙ୍ଗଳ ହୁଏ । ପୃଥିବୀର ଅମଙ୍ଗଳ ହୁଏ । ଚାକିରିଆ ମଧ୍ୟ ବେଳେବେଳେ ଅସଲ କଥାଗୁଡ଼ାକ ଏକାବେଳେ ଭୁଲିଯାଆନ୍ତି । ସେତେବେଳେ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଭାରି ଚାଳାକ ହୋଇଯାଇଥାଆନ୍ତି । ସେମାନେ ଭାବନ୍ତି, ଏ ଦେଶରେ ଖାଲି ସହର ଗୁଡ଼ାକ ରହିବ, ଖାଲି ବାବୁମାନେ ରହିବେ । ସେମାନଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ଆଉ କେହି ହେଲେ ରହିବେ ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କର ଟଙ୍କା ଓ ସେମାନଙ୍କର କ୍ଷମତା ସେମାନଙ୍କର ମୁଣ୍ଡରେ ପୋକ ପରି ହୋଇ ସେମାନଙ୍କୁ କାମୁଡ଼ି ଧରିଥାଏ । ତେଣୁ ସେମାନେ ସେତେବେଳେ ଗାଆଁ ଆଉ ସହର ଉଭୟଙ୍କୁ ନେଇ ଚିନ୍ତା କରି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ସମସ୍ତେ ରହିଲେ ଯେ ସେମାନେ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ରହିପାରିବେ, ସେହି କଥାଟିକୁ ସେମାନେ ସେତେବେଳେ ଗୋଟାସୁଦ୍ଧା ଭୁଲିଯାଆନ୍ତି । ସେତିକବେଳେ ସହର ଗାଆଁର ଭଗାରି ହୋଇ ଠିଆହୁଏ । ସାନଭାଇ ବଡ଼ଭାଇର ଭଗାରି ହୋଇଯାଏ ।

ପୃଥିବୀରେ ଏପରି ବହୁତ ଦେଶ ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁଠାରେ କି ଗାଆଁ ସୁଖରେ ଅଛି, ସହର ବି ସୁଖରେ ରହିଛି । ଚାଷୀ ସୁଖରେ ଅଛି ଏବଂ ସହରବାସୀ ମଧ୍ୟ ସୁଖରେ ଅଛି । ସମସ୍ତେ ଭଲରେ ଅଛନ୍ତି; କେହି କାହାରି ଉପରେ ବାବୁ ହୋଇ ବସିନାହାନ୍ତି । ସେହି ସବୁ ଦେଶରେ କେହି ଦୁଃଖରେ ନାହାନ୍ତି । ଅନେକ ମଣିଷ ଭାବନ୍ତି ଯେ, ସମାଜରେ, ପୃଥିବୀରେ କେତେକ ମଣିଷଙ୍କୁ ସୁଖରେ ରହିବାକୁ ହେଲେ ଆଉ କେତେକ ମଣିଷଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଦୁଃଖରେ ରହିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏଇଟା ଏକାବେଳେ ଭୁଲ କଥା । ଏଇଟା ଯେ ପ୍ରକୃତରେ ଏକ ଭୁଲ୍ କଥା, ତାହା ଏବେ ପୃଥିବୀର କେତେକ ଦେଶରେ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇସାରିଲାଣି । ସେହି ସବୁ ଦେଶରେ ଗାଆଁ ଆଉ ସହର ସତେ ଅବା ହାତ ଧରାଧରି ହୋଇ କାନ୍ଧକୁ କାନ୍ଧ ମିଳାଇ ଏକାଠି ବାଟ ଚାଲୁଛନ୍ତି । ଦୁହେଁ ମିଶି ଆଗକୁ ଆଗକୁ ଯାଉଛନ୍ତି; ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଉନ୍ନତି କରୁଛନ୍ତି । ମଣିଷମାନେ ସେହି ସବୁ ଦେଶରେ ଜଣେ ଜଣକର

ବନ୍ଧୁ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । କେହି କାହାର ଶତ୍ରୁ ହୋଇ ରହିନାହାଁନ୍ତି । କେହି କାହାରିକୁ ଗିଳି ପକାଇବାକୁ ମୋଟେ ମନେ କରୁନାହାଁନ୍ତି । ପୃଥିବୀରେ ଯଦି ସବୁ ମଣିଷ ସବୁ ମଣିଷଙ୍କର ବନ୍ଧୁ ହୋଇ ରହିବେ, କେହି କାହାରି ପାଖରୁ ଲୁଟି ନେଇ ନିଜର ଧନ ବଢ଼ାଇବାକୁ ମନ କରିବେ ନାହିଁ, ତେବେ ପୃଥିବୀରେ ଯୁଦ୍ଧ କାହିଁକି ହେବ ? ସେତେବେଳେ କାଶୀପୁର ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି କାଶୀ-ସହର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁଠାରେ ସମସ୍ତେ ଖୁସିରେ ରହିବେ । ପୃଥିବୀରେ ଆଉ କୌଣସିଠାରେ ମଣିଷମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ଦୁଃଖ ଭୋଗ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ଅସଲ ସତ୍ୟଯୁଗ ସେତିକିବେଳେ ଆସିବ ।

କେତେକ ମଣିଷ ଅଧିକ ମଣିଷଙ୍କୁ ଦୁଃଖୀ ରଖି ଆପେ ଅଧିକ ସୁଖରେ ରହିବା ସକାଶେ ମନ କରୁଥିବାରୁ ହିଁ ପୃଥିବୀରେ ଅଧିକ ଦୁଃଖ ରହିଛି । ଅଧିକ ମଣିଷ ପଛରେ ପଡ଼ିଛନ୍ତି, ଭାଗ୍ୟକୁ ଆଦରି ରହିଛନ୍ତି । ମଣିଷ ମଣିଷ ଭିତରେ ଭେଦ ରହିଛି । ଦେଶ ଦେଶ ଭିତରେ ଭେଦ ରହିଛି । ଗୋଟିଏ ଦେଶରେ ମଧ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳ ଅଞ୍ଚଳ ଭିତରେ ଭେଦ ରହିଛି । ସହର ଆଉ ଗାଆଁ ଭିତରେ ଭେଦ ରହିଛି । ଗୋଟିଏ ଗାଆଁ ଭିତରେ ମଧ୍ୟ ସାହି ସାହି ମଧ୍ୟରେ ଭେଦ ରହିଛି । କୁଟୁମ୍ବ କୁଟୁମ୍ବ ଭିତରେ ଭେଦ ରହିଛି । ପୃଥିବୀରେ ସବୁ ମଣିଷଙ୍କ ଲାଗି ଖାଇବା ଅଛି ସତ, କିନ୍ତୁ ସବୁ ମଣିଷଙ୍କର ତଥାପି ପେଟ ପୁରୁନାହିଁ । ସବୁ ମଣିଷଙ୍କର ରହିବା ସକାଶେ ଘର ଖଣ୍ଡେ ନାହିଁ । ପୃଥିବୀର ସବୁ ପିଲା ଇସ୍କୁଲକୁ ଯାଉନାହାନ୍ତି । ଧନ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇ ରହିଛି, ମାତ୍ର ସବୁ ମଣିଷ ସେଥିରୁ ଉପକୃତ ହେଉନାହାନ୍ତି । ଯଦି ମହାପୁରୁ ପ୍ରକୃତରେ ସବୁ ମଣିଷଙ୍କୁ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି, ତେବେ ସବୁ ମଣିଷତ ଖାଇବାକୁ ପାଉଥାଆନ୍ତେ । ମେହେନତ କରି ସବୁ ମଣିଷଙ୍କର ତ ପେଟ ପୁରୁଥାଆନ୍ତା । ସମସ୍ତଙ୍କର ରହିବା ଲାଗି ଘର ଥାଆନ୍ତା, ସବୁ ପିଲା ଇସ୍କୁଲକୁ ଯାଇ ପାରୁଥାଆନ୍ତେ । ଜମିରେ ଚାଷକରି ପେଟ ପୋଷୁଥିବା ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଖରେ ନିଜର ଜମି ରହିଥାଆନ୍ତା । ମହାପୁରୁ କାହିଁକି କୋଉ ମଣିଷକୁ ଉପାସ ରଖିବେ ? କାହିଁକି ଅଳପ କେତେ

ଲୋକଙ୍କୁ ସୁଖରେ ରଖି ଅଧିକ ମଣିଷଙ୍କୁ ଦୁଃଖରେ ରଖିବେ ? କେତେ ମଣିଷଙ୍କୁ ପାଠୁଆ କରାଇ ଅଧିକ କେତେ କେତେ ମଣିଷଙ୍କୁ ମୂର୍ଖ କରି ରଖିବେ ? ଏସବୁ ମଣିଷମାନେ ନିଜେ କରିଛନ୍ତି । କେତେ ମଣିଷ ଅଧିକ ଚାଲାକ ହୋଇ ଆଉ ମଣିଷମାନଙ୍କୁ ବୋକା କରି ରଖିଛନ୍ତି ।

(୮)

ତେଣୁ ଆମ କାଶୀପୁରରେ ଯାହା, ସାରା ପୃଥିବୀରେ ମଧ ଠିକ ସେୟା । ସବୁଠାରେ ଅଧେ ମଣିଷ ଘୋଡ଼ା ହୋଇଛନ୍ତି ଓ ଆଉ ଅଧେ ମଣିଷ ବାବୁ ହୋଇ ସେମାନଙ୍କ ପିଠିରେ ବସିଛନ୍ତି । ତେଣୁ ପୃଥିବୀ ଧର୍ମରେ ନଚାଲି ଅଧର୍ମରେ ଚାଲୁଛି । ନ୍ୟାୟରେ ନ ଚାଲି ଅନ୍ୟାୟ ଓ

ଲୋଭରେ ଚାଲୁଛି । ଲୋଭୀମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଅଧିକ କ୍ଷମତା ରହିଛି ତେଣୁ ସେମାନେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଠକିବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି । ସମସ୍ତଙ୍କର ହାତ ଏକାଠି ହେଲେ ଓ ସମସ୍ତଙ୍କର ବୁଦ୍ଧିକୁ ଏକାଠି ସମସ୍ତଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ଲାଗି କାମରେ ଲଗାଇ ପାରିଲେ ଯେ ସବୁ ମଣିଷ ଭଲରେ ରହନ୍ତେ ଓ ଏହି ପୃଥିବୀ ଅଧିକ ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯାଆନ୍ତା, ଲୋଭୀମାନେ ସେକଥା ମୋଟେ ଭାବିପାରୁନାହାନ୍ତି । ଯାହାର ଯେତେ ବେଶୀ ଲୋଭ, ତାହାର ସେତେ ଅଧିକ ଭୟ । ଗାଆଁରେ ଗରିବମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଧନୀମାନଙ୍କର ବେଶୀ ଭୟ । ଦେଶରେ ଗ୍ରାମବାସୀ-ମାନଂକ ଅପେକ୍ଷା ସହରବାସୀଂକର ଅଧିକ ଭୟ । ସାରା ପୃଥିବୀରେ ମଧ୍ୟ ନଥିଲାବାଲାଂକ ଅପେକ୍ଷା ଥିଲାବାଲାଂକର ବେଶୀ ଭୟ । ଯିଏ ଭୟ କରେ, ଯିଏ ଲୋଭ କରେ, ସିଏ ସତେ ଯେପରି ଏହି ସଂସାରରେ ଏକା ରହିବ ବୋଲି ସବୁବେଳେ ଚିଂତା କରୁଥାଏ । ସେଇଥିପାଇଁ ସିଏ କେବଳ ନିଜକୁ ଦେଖୁ-ଥାଏ, ଖାଲି ନିଜର କୁଣ୍ଟମୁଣ୍ଡିକୁ ଦେଖୁଥାଏ । ଆଉ କାହାକୁ ହେଲେ ଦେଖିପାରେ ନାହିଁ । କାହାର ବନ୍ଧୁ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ । ପୃଥିବୀରେ ଏହିପରି ମଣିଷମାନେହିଁ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଅନର୍ଥ ଘଟାନ୍ତି । ଦୁଃଖର କାରଣ ହୁଅନ୍ତି ।

ଗୋଟାଏ ମହାପୃଥିବୀ ଯଦି ସବୁ ମଣିଷକୁ ତିଆରି କରିଛି, ତେବେ ସବୁ ମଣିଷ ଏକାଠି ଏହି ସଂସାରରେ ବନ୍ଧୁପରି ରହିନପାରିବେ କାହିଁକି ? ସଂସାରରେ ସବୁ ପିଲା କାହିଁକି ପାଠ ପଢ଼ି ନ ପାରିବେ ? ରୋଗରେ ପଡ଼ିଲେ ଡ଼ାକ୍ତର କାହିଁକି ସମସ୍ତଂକ ଘରକୁ ନ ଆସି ପାରିବ ? ଏବେ ପୃଥିବୀର ସବୁ ଦେଶରେ ଏହି କଥାଟା ହିଁ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଆଲୋଚନା ହେଉଛି । ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ମଣିଷ ସେହି କଥା ଆଲୋଚନା କରୁଛନ୍ତି । ଯେଉଁମାନଂକର ସତକୁ ସତ ଆଖି ଅଛି ସେମାନେ ଏବେ କେବଳ ନିଜ ସୁଖ ବିଷୟରେ ନୁହେଁ, ପୃଥିବୀରେ ସବୁ ମଣିଷ କିପରି ସୁଖରେ ରହିବେ, ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ସେହି କଥା ଭାବିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେଣି । ସମସ୍ତଙ୍କର ପେଟ ପୂରିବ, ସମସ୍ତେ ପାଠ

ପଢ଼ିବେ, କେହି ମୂର୍ଖ ହୋଇ ରହିବେ ନାହିଁ । କେହି କାହାରକୁ ଠକିବ ନାହିଁ—ପୃଥିବୀ ଯାକ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନିଜର ଘର ପରି ଲାଗୁଥିବ—ଏଠି କେହି କାହାରକୁ ଗିଳି ପକାଇବେ ନାହିଁ—ସେହିପରି ଗୋଟିଏ ଅନ୍ୟ ପୃଥିବୀ ସମ୍ଭବ କରିବା ଲାଗି ଏବେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ମଣିଷ ଚିନ୍ତା କଲେଣି । କାମ ମଧ୍ୟ କଲେଣି । ପୃଥିବୀରୁ ଭୟ କମି କମି ଆସୁଛି । ସବୁ ମଣିଷ ଯଦି ନିଜକୁ ଗୋଟିଏ କୁଟୁମ୍ବର ବୋଲି ଅନୁଭବ କରିବେ, ତେବେ ଏଠି ଭୟ ଲାଗି ଆଉ କାହିଁକି କି ପ୍ରୟୋଜନ ରହିବ ? ସେତେବେଳେ ସବୁରି ଦୁଃଖ ନିଜର ଦୁଃଖ ପରି ଲାଗିବ । ସବୁ ପିଲା ନିଜର ପିଲାପରି ମନେ ହେବେ । ପୁରୁଣା ପୃଥିବୀ ଯିବ, ନୂଆ ପୃଥିବୀଟିଏ ଆସିବ । ପୁରୁଣା ମଣିଷମାନେ ହାରିଯିବେ, ନୂଆ ମଣିଷମାନେ ପୃଥିବୀକୁ ନୂଆ କରି ଗଢ଼ିବେ । ଲୋଭୀମାନେ ହଟିଯିବେ । ନୂଆ ପୃଥିବୀରେ ଲୋଭୀମାନେ ଧରାପଡ଼ିଯିବେ । ଭୟାଳୁମାନେ ଧରା ପଡ଼ିଯିବେ, ସାହାସୀମାନେ ବାହାରକୁ ବାହାରି ଆସିବେ ।

(୯)

ପୃଥିବୀ ବଦଳିବ, ଆମ କାଶୀପୁର ମଧ୍ୟ ବଦଳିବ । ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ହୋଇ ଅନେକ କାଶୀପୁର ଏକାଠି ହୋଇ ତ ଏହି ପୃଥିବୀ ଗଢ଼ା ହୋଇଛି । ତେଣୁ ଆମ କାଶୀପୁର ବଦଳିବାକୁ ମନକଲେ ସାରା ପୃଥିବୀ ମଧ୍ୟ ବଦଳିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବ । ନୂଆ ପୃଥିବୀରେ ସମସ୍ତେ କାମ କରିବେ । ସମସ୍ତେ ଖାଇବାକୁ ପାଇବେ । ଲୋକମାନେ କଦାପି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବୋକା ବନାଇ ଠକିବାକୁ ମନ କରିବେ ନାହିଁ । ସେତେବେଳେ ଖାଲି ଅଳସୁଆ ମାନେ ହିଁ ଛୋଟ ଜାତି ହୋଇ ରହିବେ । ଯିଏ କାମ କରୁନାହିଁ, ଖାଲି ଭୋଗ କରୁଛି, ତାହାକୁ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଲାଜ ମାଡ଼ିବ । ଅଳସୁଆ ମଣିଷ ହିଁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଠକିବା ଲାଗି ମନେ କରେ, ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବୋକା ବନାଇ ନିଜେ ସବୁ ମାରିନେବ ବୋଲି ସୁବିଧା ଖୋଜୁଥାଏ । ଅସଲ ସାଧୁ ହୋଇ ଯିଏ ଠକେ ନାହିଁ, କାମ ନକରି ଭୋଗ କରିବାକୁ ମୋଟେ ମନ କରେ ନାହିଁ । ଅସଲ

ସାହସୀ ସେଇ, ଯିଏ ନିଜର ବଳ ଓ ବୁଦ୍ଧିକୁ ଖଟାଇ ନିଜର ଜୀବନକୁ ନିଜେ ଗଢ଼େ, ନିଜ ଗୋଡ଼ତଳେ ଥିବା ଭୂଇଁକୁ ନିଜେ ଚଷଣ କରେ ଓ ତାହାରି ଉପରେ ନିଜେ ଠିଆ ହୋଇ ପାରୁଥାଏ । ଅସଲ ମଣିଷ ସେଇ, ଯିଏ ଖାଲି ନିଜ ପେଟଟିକୁ, ନିଜ ପିଲାଙ୍କୁ ଓ ନିଜର ସ୍ୱାର୍ଥଗୁଡ଼ିକୁ ନ ଦେଖି ସମସ୍ତଙ୍କର ପେଟକୁ, ସବୁପିଲାଙ୍କୁ ଓ ସମସ୍ତଙ୍କର ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ଦେଖିପାରୁଥାଏ । ସମସ୍ତେ ଭଲ ରହିଲେ ସିଏ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ଭଲରେ ରହିବ ବୋଲି ଯିଏ ପ୍ରକୃତରେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥାଏ ।

(୧୦)

ଯେଉଁ ସମାଜ ଆସୁଛି, ତାହା ଅଳସୁଆ ମାନଙ୍କର ନୁହେଁ, କାର୍ମିକା ମଣିଷ ମାନଙ୍କର ସମାଜ ହେବ । କାଶୀପୁରର କାର୍ମିକା ଲୋକମାନେ ଏକାଠି ହୋଇ ଏଠି ଯେଉଁ ନୂଆ ସମାଜ ଗଢ଼ିବେ, ତାହା କାଶୀପୁରକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ବଦଳାଇ ଦେବ । ଠକମାନଙ୍କର ସମାଜରେ ମାତ୍ର କେତେଲୋକ କାମ କରନ୍ତି, ଆଉ ସମସ୍ତେ କାମ ନକରି ଭୋଗ କରିବାରେ ହିଁ ଲାଗିଥାନ୍ତି । ଆମ ଘରମାନଙ୍କରେ ଖାଲି ପୁରୁଷମାନେ ନୁହଁନ୍ତି, ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ମଧ୍ୟ କାମ କରନ୍ତି । ଆମ ପିଲାମାନେ ମଧ୍ୟ କାମରେ ଆମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି । କେହି ଅଳସୁଆ ହୋଇ ରହେନାହିଁ । କେହି ବାବୁ ହୋଇ ବସିନଥାଏ । ତେଣୁ ଆମ ଭିତରେ ବଡ଼ ସାନର କୌଣସି ଭେଦ ନଥାଏ । ଅଳସୁଆ ମାନଙ୍କ ଭିତରେ ହିଁ ବଡ଼ ସାନ ଭେଦ ରହିଥାଏ । ବଡ଼ ସାନ ଭେଦରୁ ହିଁ ଅଧର୍ମ ଆସେ, ଅନ୍ୟାୟ ରାଜାହୋଇ ବସିବାକୁ ମନକରେ । ଯେଉଁ ସମାଜରେ ଅଳସୁଆମାନେ ରହିବେ ନାହିଁ, ସେଠି ଠକମାନେ ବି ରହିବେ ନାହିଁ । ସମାଜରୁ ଠକମାନେ ବିଦା ହୋଇଗଲେ ଯାଇ ମଣିଷର ବୁଦ୍ଧି ମଣିଷର ମଙ୍ଗଳ ଲାଗି କାମରେ ଲାଗି ପାରିବ । ସବୁ ମଣିଷଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ସକାଶେ କାମରେ ଲାଗିପାରିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବୁଦ୍ଧିଗୁଡ଼ାକ ମଣିଷର ଅମଙ୍ଗଳ

ପାଇଁ ଅଧିକ ଲାଗୁଛି । ମଣିଷ ମଣିଷର ଅନିଷ୍ଟ କରିବାରେ ଅଧିକ ବୁଦ୍ଧି ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଉଛି । ଏହି ପୃଥିବୀ କର୍ମଠ ମାନଙ୍କର ହାତକୁ ଆସିଲେ ଆଉ ସେପରି କଦାପି ହେବ ନାହିଁ ।

ଆମେ କାଶୀପୁରର ମଣିଷମାନେ କାଶୀପୁରକୁ ନୂଆଁ କରି ଗଢ଼ିବା । କାଶୀପୁରର ସବୁ ଗାଆଁକୁ ଏକାଠି ଗୋଟିଏ କୁଟୁମ୍ବ ବୋଲି ଅନୁଭବ କରିବା କେହି କାହା ଉପରେ ବାବୁ ହୋଇ ବସିବାକୁ ମନ କରିବା ନାହିଁ । ଏଠି ସମସ୍ତେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେବା । ତେବେ ଆମର ଏହି କାଶୀପୁର ଠାରୁ ହିଁ ଏକ ନୂତନ ପୃଥିବୀର ମୂଳଦୁଆ ପଡ଼ିବ । ଏହିପରି ଭାବରେ ପୃଥିବୀଯାକର ସବୁ କାଶୀପୁରମାନଂକରେ ନୂଆଁ ମୂଳଦୁଆମାନ ତିଆରି ହେବ ଏବଂ ନୂଆ ଆଖି ଓ ନୂଆ ବଳ ନେଇ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ମଣିଷ ବାହାରିବେ । ଏବଂ ଏହିପରି ଭାବରେ କ୍ରମେ ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀଟା ନୂଆ ହୋଇଯିବ, ବଦଳିଯିବ ।

* * *